

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Tuloslaskelma

euroa	Liite	2015	2014
Liikevaihto	2	71 079 031,78	76 169 336,73
Muut tuotot	3	9 189 045,19	1 958 742 137,48
Henkilöstökulut	4	-36 532 886,09	-35 334 877,93
Poistot ja arvonalentumiset	7	-9 253 793,65	-9 167 117,87
Muut kulut		-78 247 627,13	-71 816 842,29
Liikevoitto		-43 766 229,90	1 918 592 636,12
Rahoitustuotot ja -kulut	5	793 954 533,02	-128 767 050,76
Voitto ennen satunnaisia eriä		750 188 303,12	1 789 825 585,36
Konserniavustukset ¹⁾		447 420 000,00	564 681 200,00
Voitto ennen veroja		1 197 608 303,12	2 354 506 785,36
Tuloverot	6	-63 997 230,29	-89 643 136,55
Tilikauden voitto		1 133 611 072,83	2 264 863 648,81

1) Verotettavaa tuloa siirretty suomalaisista tytäryrityksistä emoyhtiöön.

Tase

euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	7	13 961 277,54	17 562 797,83
Aineelliset hyödykkeet	7	3 815 761,78	4 360 082,76
Osuudet saman konsernin yrityksissä	7	15 800 373 579,16	16 057 019 292,38
Osuudet osakkuusyrityksissä	7	5 655 986,12	5 655 986,12
Pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	7	714 024 162,34	1 368 405 728,57
Pitkäaikaiset saamiset osakkuusyrityksiltä	7	13 499 254,12	211 268 937,56
Muut osuudet ja pitkäaikaiset saamiset	7	681 639,13	1 768 638,42
Laskennallinen verosaaminen		1 306 925,44	1 905 207,94
Pitkäaikaiset varat yhteensä		16 553 318 585,63	17 667 946 671,58
Lyhytaikaiset varat			
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	8	457 939 546,51	586 451 267,31
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyrityksiltä	8	236 973,90	849 666,01
Muut lyhytaikaiset saamiset	8	262 817 959,56	169 742 876,06
Talletukset ja arvopaperit (erääntyminen yli kolme kuukautta)		4 705 967 054,07	505 081 777,77
Rahat ja pankkisaamiset		2 939 145 810,17	1 813 348 447,73
Likvidit varat		7 645 112 864,24	2 318 430 225,50
Lyhytaikaiset varat yhteensä		8 366 107 344,21	3 075 474 034,88
Vastaavaa yhteensä		24 919 425 929,84	20 743 420 706,46
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	9		
Osakepääoma		3 046 185 953,00	3 046 185 953,00
Ylikurssirahasto		2 821 690 902,18	2 821 690 902,18
Edellisten tilikausien voitto		4 283 811 878,40	3 173 825 388,09
Tilikauden voitto		1 133 611 072,83	2 264 863 648,81
Oma pääoma yhteensä		11 285 299 806,41	11 306 565 892,08
Eläke- ja muut pakolliset varaukset		0,00	1 14 000,00
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Ulkoiset korolliset velat	10	4 414 725 974,88	5 269 387 069,96
Korolliset velat saman konsernin yrityksille		6 252 374 560,56	2 648 175 756,30
Korolliset velat osakkuusyrityksille	10	268 234 688,64	261 256 679,05
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		4 724 909,68	2 521 795,01
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		10 940 060 133,76	8 181 341 300,32
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ulkoiset korolliset velat	10	1 014 442 277,00	1 082 575 164,66
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille	11	1 545 054 985,98	31 280 863,75
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat osakkuusyrityksille	11	3 902 532,56	3 385 918,27
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma	11	130 666 194,13	138 157 567,38
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		2 694 065 989,67	1 255 399 514,06
Vieras pääoma yhteensä		13 634 126 123,43	9 436 740 814,38
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		24 919 425 929,84	20 743 420 706,46

Rahoituslaskelma

1 000 euroa	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	1 133 611	2 264 864
Oikaisuerät:		
Verot	63 997	89 643
Konserniavustukset	-447 420	-564 681
Rahoitustuotot ja -kulut	-793 955	128 767
Poistot ja arvonalentumiset	9 254	9 167
Liikevoitto ennen poistoja	-34 513	1 927 760
Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua	-112	-1 940 153
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	35 570	44 779
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-147 030	-168 302
Saadut osingot	1 059 673	0
Saadut konserniavustukset	564 681	608 724
Toteutuneet kurssierot	-79 729	-282 585
Maksetut verot	-35 723	-126 688
Liiketoiminnan rahavirta	1 362 817	63 535
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäykset (-) / vähennykset (+)	6 917	-5 962
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäykset (+) / vähennykset (-)	-66	-9 158
Käyttöpääoman muutos	6 851	-15 120
Liiketoiminnan nettorahavirta yhteensä	1 369 668	48 415
Investointien rahavirta		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-3 949	-4 520
Ostetut tytäryritysosakkeet sekä oman pääoman sijoitukset	-500	0
Pääoman palautukset tytäryhtiöistä	97 482	0
Ostetut osakkuusyhtiösakkeet	0	-3 352
Ostetut muut osakkeet	-358	-1 578
Käyttöomaisuuden myynnit	54	159
Myytyt tytäryritysosakkeet	3	2 092 725
Korollisten lainasaamisten ja muiden pysyvien vastaavien muutos	854 152	793 305
Investointien rahavirta	946 884	2 876 739
Rahavirta ennen rahoitusta	2 316 552	2 925 154
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	33 218	45 768
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-900 976	-1 340 366
Konsernitilivelkojen muutos	3 604 199	1 178 495
Lyhytaikaisten velkojen muutos	1 428 863	-572 931
Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille	-1 155 173	-977 052
Rahoituksen rahavirta	3 010 131	-1 666 086
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	5 326 683	1 259 068
Likvidit varat tilikauden alussa	2 318 430	1 059 362
Likvidit varat tilikauden lopussa	7 645 113	2 318 430

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS

1 Laadintaperiaatteet

Fortum Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

1.1 Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan myyntituotot ja myynnin kurssierot vähennettynä alennuksilla sekä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla kuten arvonlisäveroilla.

1.2 Muut tuotot

Muina tuotoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot kuten vuokrat.

1.3 Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Fortum Oyj solmii johdannaissopimuksia pääasiassa kurssierojen ja korkotason hallitsemiseksi.

Tase-eriä ja muuta valuutta-asemaa suojaavat johdannaiset arvostetaan käyttämällä tilinpäätöspäivän kurssia, ja niistä aiheutuvat tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Termiinisopimusten kertyneet korot jaksotetaan tilikaudelle.

Optiopremiot käsitellään ennakkomaksuina, kunnes optiot erääntyvät, ja muista kuin suojaustarkoituksessa tehdyistä optiosopimuksista aiheutuvat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan kuluina.

Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaisten korkotuotot tai -kulut jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavien lainojen korkokuluja.

1.4 Tuloverot

Tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot sisältävät sekä verot tilikaudelta että mahdolliset korjaukset edellisten tilikausien veroihin.

1.5 Tytäryhtiöosakkeet

Tytäryhtiöosakkeiden tasearvo muodostuu välittömästi hankintamenosta vähennettynä arvonalennuksilla. Jos pysyviin vastaaviin kuuluvan hyödykkeen tai sijoituksen kerryttämän arvioidun tulevan kassavirran oletetaan olevan pysyvästi pienempi kuin kirjanpitoarvo, erotus on kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jos arvonalennuksen perusteet eivät enää ole perusteltavissa tilinpäätöshetkellä, arvonalennus on peruutettava.

1.6 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja poistot

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästi hankintamenosta vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Kuluista aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden odotettavissa olevaan taloudelliseen pitoaikaan.

Poistot perustuvat seuraaviin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset ja rakennelmat	15–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta

1.7 Eläkekulut

Lakisääteiset eläkevelvoitteet katetaan pakollisella eläkevakuutuksella tai konsernin omassa eläkesäätiössä. Maksut konsernin eläkesäätiöön kirjataan tuloslaskelmaan sen määräisinä kuin aktuaarien laskelmat, jotka on tehty Suomen työntekijäin eläkelain mukaan osoittavat.

1.8 Osakepalkkiojärjestelmät

Fortumin johdon pitkäaikaiseen osakepalkkiojärjestelmään liittyvät kulut jaksotetaan oikeuden syntymisajanjakson aikana tuloslaskelmaan ja velaksi taseeseen.

1.9 Pakolliset varaukset

Vastaisuudessa toteutuvat menot ja ilmeiset menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen Fortum Oyj on veloitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi ja taseen pakollisiin varauksiin.

2.0 Tilinpäätöstietojen esittäminen

Liitetiedoissa olevat tiedot on esitetty erikseen koskien Fortumin konserniyrityksiä ja konsernin osakkuusyrittäjiä.

2 Liikevaihto markkina-alueittain

1 000 euroa	2015	2014
Suomi	50 373	52 493
Muut maat	20 706	23 676
Yhteensä	71 079	76 169

3 Muut tuotot

1 000 euroa	2015	2014
Osakkeiden myyntivoitot	0	1 940 268
Vuokra- ja muut tuotot	9 189	18 474
Yhteensä	9 189	1 958 742

4 Henkilöstökulut

1 000 euroa	2015	2014
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	29 533	27 792
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 533	5 198
Muut henkilösivukulut	1 437	1 382
Muut henkilöstökulut	1 029	963
Yhteensä	36 533	35 335

1 000 euroa	2015			2014
	Pekka Lundmark, toimitusjohtaja 7.9.2015 alkaen	Timo Karttinen, väliaikainen toimitus- johtaja 6.9.2015 saakka ²⁾	Tapio Kuula, toimitusjohtaja 31.1.2015 saakka ³⁾	Tapio Kuula, toimitusjohtaja
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle				
Palkat ja luontoisedut	305	372	279	1 005
Tulospalkkiot ¹⁾	21	15	0	127
Osakepalkkiot	114	282	903	235
Eläkkeet (lakisääteiset)	55	66	47	188
Eläkkeet (vapaaehtoiset)	0	37	25	255
Sosiaalikulut	17	20	14	57
Yhteensä	513	791	1 269	1 867

1 000 euroa	2015	2014
Hallituksen jäsenten palkkiot	499	477

1) Tulospalkkiot on kirjattu arviomääräisinä.

2) Sisältää talousjohtaja Timo Karttisen saamat palkkiot hänen toimiessaan väliaikaisena toimitusjohtajana 1.2.-6.9.2015 sekä toimitusjohtajan sijaisena tammikuussa 2015. Lisäksi palkkioihin sisältyy hänelle maksettu 70 tuhannen euron kertakorvaus, joka perustuu hänen hyvään suoritukseensa väliaikaisen toimitusjohtajan tehtävien hoidossa.

3) Osakepalkkioihin sisältyy Tapio Kuulan palkkiot vuosina 2012, 2013 ja 2014 alkaneista osakeohjelmista bruttomääräisenä. Tästä kokonaispalkkiosta vähennettiin veroja ja veroluonteisia maksuja vastaava summa ja Tapio Kuula sai nettomäärän Fortumin osakkeina. Rajoitusjakso, jonka aikana näitä 30 271 osaketta ei voi myydä tai luovuttaa, kestää kevääseen 2018 saakka.

Yllä mainitut palkkiot esitetään suoriteperusteisina. Vuonna 2015 maksetut palkat ja palkkiot toimitusjohtaja Pekka Lundmarkille olivat 305 tuhatta euroa, väliaikaiselle toimitusjohtaja Timo Karttiselle 372 tuhatta euroa ja entiselle toimitusjohtaja Tapio Kuulalle 1,595 tuhatta euroa (2014: 1,592).

Timo Karttinen, joka sai vastuulle toimitusjohtajan tehtävät Tapio Kuulan sairasloman aikana joulukuussa 2014, ei vastaanottanut mitään palkkioita näistä tehtävistä vuonna 2014.

Toimitusjohtaja Pekka Lundmarkin eläkeikä on 63 vuotta. Pekka Lundmarkin eläkevastuut on hoidettu vakuutusyhtiön kautta ja Timo Karttisen eläkesäätiön kautta. Tapio Kuulan eläkevastuut hoidettiin vakuutusyhtiön kautta.

Hallituksen jäsenille ei makseta palkkaa Fortumista, eikä heillä ole mahdollisuutta osallistua Fortumin tulos- tai osakepalkkiojärjestelmiin. Fortum ei myöskään maksa hallituksen palkkioista eläkemaksuja eikä yhtiöllä ole heitä koskevaa vapaaehtoista eläkejärjestelmää. Hallituksen jäsenten palkkioita ei ole sidottu yrityksen tulokseen.

Katso myös [liitetieto 11](#) Henkilöstökulut ja [liitetieto 32](#) Eläkevelvoitteet konsernitilinpäätöksessä sekä kohta Palkitseminen Fortumin internetsivuilla.

	2015	2014
Henkilöstö keskimäärin	283	301

5 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2015	2014
Osinkotuotot konserniyhtiöistä	1 059 673	0
Tuotot osuuksista osakkuusyhtiöissä ja muissa yhtiöissä	348	180
Korko- ja muut rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	18 290	24 080
Korko- ja muut rahoitustuotot osakkuusyhtiöiltä	6 999	9 344
Arvonlentumiset tytäryhtiöosakkeissa	-159 661	0
Korko- ja muut rahoitustuotot	6 540	9 949
Kurssierot	17 714	1 748
Korko- ja rahoituskulut saman konsernin yrityksille	-1 098	-4 582
Korko- ja muut rahoituskulut	-154 852	-169 486
Yhteensä	793 955	-128 767
Korkotuotot	31 913	42 894
Korkokulut	-152 134	-170 383
Nettokorot	-120 221	-127 489

Arvonlentumiset tytäryhtiöosakkeissa liittyvät Fortum Heat and Gas Oy:n osakkeisiin ja yhtiöltä saatuihin osingonmaksuihin. Korko- ja rahoitustuotot osakkuusyrityksiltä liittyvät tuottoihin AB Fortum Värme samägt med Stockholm Stad:lta.

6 Tuloverot

1 000 euroa	2015	2014
Verot varsinaisesta liiketoiminnasta	-25 487	-23 293
Verot satunnaisieristä	89 484	112 936
Yhteensä	63 997	89 643
Tilikauden verot	60 816	81 107
Aikaisempien kausien verot	2 583	6 745
Laskennallisen verovelan muutos	598	1 791
Yhteensä	63 997	89 643

Katso lisätietoa [liitetiedosta 12](#) Annetut vakuudet ja vastuut.

7 Pitkäaikaiset varat

Aineettomat hyödykkeet

1 000 euroa	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	57 732
Lisäykset	2 773
Vähennykset	-1 688
Hankintameno 31.12.2015	58 817
Kertyneet poistot 1.1.2015	40 169
Vähennykset	-1 704
Tilikauden poisto	6 391
Kertyneet poistot 31.12.2015	44 856
Tasearvo 31.12.2015	13 961
Tasearvo 31.12.2014	17 563

Aineelliset hyödykkeet

1 000 euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	863	33 270	1 262	35 395
Lisäykset ja siirrot erien välillä	215	696	45	955
Vähennykset		-19 110	-2	-19 112
Hankintameno 31.12.2015	1 078	14 856	1 304	17 238
Kertyneet poistot 1.1.2015	783	30 251	0	31 034
Vähennykset		-19 040		-19 040
Tilikauden poisto	35	1 393		1 428
Kertyneet poistot 31.12.2015	818	12 604	0	13 422
Tasearvo 31.12.2015	261	2 251	1 304	3 816
Tasearvo 31.12.2014	79	3 019	1 262	4 360

Sijoitukset

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Saamiset osakkuus-yrityksiltä	Osuudet ja saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	16 981 019	5 656	1 368 406	211 269	5 212	18 571 562
Lisäykset ¹⁾	500			1 062	2 525	4 087
Vähennykset ²⁾	-97 485		-654 382	-198 832		-950 699
Hankintameno 31.12.2015	16 884 034	5 656	714 024	13 499	7 737	17 624 950
Kertyneet arvonalennukset 1.1.2015	-924 000	0	0	0	-3 443	-927 443
Tilikauden arvonalennukset	-159 661				-3 613	-163 274
Kertyneet arvonalennukset 31.12.2015³⁾	-1 083 661	0	0	0	-7 056	-1 090 717
Tasearvo 31.12.2015	15 800 374	5 656	714 024	13 499	682	16 534 235

1) Osuuksia koskevat lisäykset sisältävät osakkeiden hankintamenot sekä muut oman pääoman sijoitukset ja siirrot muista osakkeista ja osuuksista osuuksiin saman konsernin yrityksissä.

2) Osuuksia koskevat vähennykset sisältävät osakkeiden myynnin ja pääoman takaisinmaksun. Vähennykset saamisissa osakkuusyrityksiltä liittyvät saamisiin AB Fortum Värme samägt med Stockholm Stad:ita.

3) Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista saman konsernin yrityksiin liittyvät Fortum Heat and Gas Oy:n osakkeisiin ja niistä saatuihin osingonmaksuihin.

8 Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2015	2014
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	5 587	13 255
Konserniavustussaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	447 420	564 379
Siirtosaamiset	4 933	8 817
Yhteensä	457 940	586 451
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyrityksiltä		
Myyntisaamiset	0	540
Siirtosaamiset	237	310
Yhteensä	237	850
Muut lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 171	1 378
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 952	2 146
Siirtosaamiset ¹⁾	258 695	166 219
Yhteensä	262 818	169 743

1) Kasvun syynä pääasiassa muutokset saamisissa valuuttajohdannaisista.

9 Oman pääoman muutos

1 000 euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma yhteensä 31.12.2014	3 046 186	2 821 691	5 438 689	11 306 566
Maksetut osingot			-1 154 877	-1 154 877
Tilikauden voitto			1 133 611	1 133 611
Oma pääoma yhteensä 31.12.2015	3 046 186	2 821 691	5 417 423	11 285 300
Oma pääoma yhteensä 31.12.2013	3 046 186	2 821 691	4 151 029	10 018 906
Maksetut osingot			-977 204	-977 204
Tilikauden voitto			2 264 864	2 264 864
Oma pääoma yhteensä 31.12.2014	3 046 186	2 821 691	5 438 689	11 306 566
1000 euroa			2015	2014
Jakokelpoiset varat 31.12			5 417 423	5 438 689

10 Korolliset velat

1 000 euroa	2015	2014
Ulkoiset korolliset velat		
Joukkovelkakirjalainat	3 243 318	3 974 157
Lainat rahoituslaitoksilta	364 514	514 476
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	806 894	780 754
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	4 414 726	5 269 387
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikainen osuus	749 743	659 621
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	62 756	136 502
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	201 944	286 452
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	1 014 442	1 082 575
Ulkoiset korolliset velat yhteensä	5 429 168	6 351 962

Ulkoisten korollisten velkojen erääntymisajat

1 000 euroa	2015
2016	1 014 442
2017	493 610
2018	581 975
2019	793 365
2020	31 451
2021 ja myöhemmin	2 514 325
Yhteensä	5 429 168

1 000 euroa	2015	2014
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät ulkoiset korolliset velat		
Joukkovelkakirjalainat	1 694 021	1 689 932
Lainat rahoituslaitoksilta	14 954	49 343
Muut pitkäaikaiset velat	805 350	780 754
Yhteensä	2 514 325	2 520 029

1 000 euroa	2015	2014
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät muut korolliset velat		
Korolliset velat saman konsernin yrityksille	0	9 000
Korolliset velat osakkuusyrityksille	268 235	261 257
Yhteensä	268 235	270 257

11 Ostovelat ja muut velat

1 000 euroa	2015	2014
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	1 317	551
Talletukset konserniyhtiöiltä ja muut velat	1 543 673	30 665
Siirtovelat	65	65
Yhteensä	1 545 055	31 281
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat osakkuusyrityksille		
Siirtovelat ja muut velat	3 903	3 386
Yhteensä	3 903	3 386
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	9 407	7 609
Muut velat	4 470	6 310
Siirtovelat	116 789	124 239
Yhteensä	130 666	138 158

12 Annetut vakuudet ja vastuut

1 000 euroa	2015	2014
Vastuut omasta puolesta		
Muut vastuut	1 795	1 778
Vastuut tytäryritysten puolesta		
Takaukset	164 176	131 500
Vastuut osakkuusyritysten puolesta		
Takaukset ruotsalaisten osakkuusyritysten puolesta	586 945	417 552
Vastuut yhteensä	752 916	550 830

Vuokrasopimukset

1 000 euroa	2015	2014
Vuokrasopimuksista maksettavat määrät		
Vuoden kuluessa maksettavat	3 158	4 194
Myöhemmin maksettavat	2 707	4 659
Vuokravastuut yhteensä	5 865	8 853

Johdannaissopimukset milj. euroa	2015			2014		
	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulouttamatta	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulouttamatta
Koronvaihtosopimukset	5 197	141	139	5 721	155	160
Valuuttatermiinit ¹⁾	9 073	87	-4	14 866	-77	-1
Valuutanvaihtosopimukset	1 244	157	9	1 473	233	28

¹⁾ Sisältää myös suljetut termiinisopimukset

Fortum Oyj on saanut Suomessa vuoden 2007 tuloveroa koskevan jälkiverotuspäätöksen joulukuussa 2013. Fortum on valittanut päätöksestä. Konserniverokeskuksen oikaisulautakunta hyväksyi Fortumin verovuotta 2007 koskevan oikaisuvaatimuksen elokuussa 2014. Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö on valittanut tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Jos Veronsaajien oikeudenvallontayksikön valitus menestyy oikeusasteissa, vaikutus tilikauden tulokseen olisi noin 136 miljoonaa euroa vuoden 2007 osalta. Tilinpäätökseen ei lainopillisten arvioiden ja sitä tukevan lausunnon perusteella ole tehty asiasta verovarausta.

Joulukuussa 2014 Fortum on saanut Konserniverokeskukselta verottamatta jättämispäätöksen Suomessa koskien rahoitustoimintaa Belgian ja Hollannin rahoitusyhtiössä vuosina 2008-2011. Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö on valittanut päätöksistä helmikuussa 2015 ja tapaukset ovat nyt vireillä Konserniverokeskuksen oikaisulautakunnassa. Mikäli veronsaajien oikeudenvallontayksikön oikaisuvaatimus menestyisi negatiivinen vaikutus tilikauden voittoon olisi noin 140 miljoonaa euroa koskien vuotta 2008, 99 miljoonaa euroa koskien vuotta 2009, 76 miljoonaa euroa koskien vuotta 2010, ja 90 miljoonaa euroa koskien vuotta 2011. Lisäksi Fortum Oyj olisi velvollinen maksamaan veronlisäystä. Tilinpäätökseen ei lainopillisen arvion ja sitä tukevan lausunnon perusteella ole tehty asiasta verovarausta.

Katso [liitetieto 39](#) Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt konsernitilinpäätöksessä.

13 Lähipiiritapahtumat

Katso [liitetieto 42](#) Lähipiiritapahtumat konsernitilinpäätöksessä.

Osakkeet ja osuudet

		Osakkeet, kpl	Osuus-%
Tytäryhtiöosakkeet			
Fortum Power and Heat Oy	Suomi	91 197 543	100,00
Fortum Heat and Gas Oy	Suomi	2 000 000	100,00
Fortum Sweden AB	Ruotsi	1 000	100,00
Fortum Nordic AB	Ruotsi	596 000	100,00
Fortum Holding B.V.	Hollanti	61 062	100,00
Fortum Markets Oy	Finland	24 039	100,00
Fortum Project Finance N.V.	Belgia	727 820	100,00
Fortum Asiakaspalvelu Oy	Suomi	10 010	100,00
Fortum Finance Ireland Ltd	Irlanti	25 000	100,00
Fortum Norm Oy	Suomi	250	100,00
Fortum Real Estate Oy	Suomi	2 000 000	100,00
Fortum Investment S.A.R.L.	Luxemburg	990	0,45
Fortum India Private Ltd	Intia	1	0,10
Osakkuusyhtiöosakkeet			
AW Energy Oy ¹⁾	Suomi	806	13,60
Wello Oy	Suomi	1 508	16,18
¹⁾ Määräysvalta sopimuksen perusteella			
Muut osakkeet ja osuudet			
Prototype Carbon Fund	USA	N/A	
Clic Innovation Oy	Suomi	100	3,80
East Office of Finnish Industries Oy	Suomi	1	5,88

KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITELAJIT SEKÄ SÄILYTYSTAVAT

		Tekniikka
Tasekirja		Painettu
Tase-erittelyt		Koneellisesti
Varsinainen kirjanpito		
	Tuloslaskelma ja tase	Koneellisesti
	Pääkirja	Koneellisesti
	Päiväkirja	Koneellisesti
Apukirjat		
	Kassakladi	Koneellisesti
	Saatavareskontra	Koneellisesti
	Ostoreskontra	Koneellisesti
	Palkkakirjanpito	Atk-listauksina
	Käyttöomaisuus	Koneellisesti
	Vastuut	Paperitositteina
Tositelajit		
	Pankki- ja kassatositteet	Koneellisesti
	Muistiotositteet	Koneellisesti
	Myyntireskontratositteet	Koneellisesti
	Ostoreskontratositteet	Koneellisesti
	Palkkatositteet	Koneellisesti ja paperitositteina
	Käyttöomaisuustositteet	Koneellisesti
	Matkalaskutositteet	Koneellisesti ja paperitositteina